

กระทู้ถามที่ ๒๕๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง การทะลักเข้ามาของสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อที่จะเจริญก้าวหน้าไปในทุก ๆ ด้าน และนับวันจะยิ่งพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนของทั้งสองประเทศ การก้าวเข้าสู่โลก E-Commerce (อีคอมเมิร์ซ) กันมากขึ้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้สามารถขายสินค้าและเอาชนะคู่แข่งที่มีจำนวนมากได้ แม้ E-Commerce (อีคอมเมิร์ซ) ประเทศไทยจะมีสัดส่วนเพียงแค่ร้อยละ ๓ ของการค้าทั้งหมดของประเทศ แต่ประเทศไทย คือ หนึ่งในประเทศเป้าหมายของ E-Commerce (อีคอมเมิร์ซ) สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงโซเซียลมีเดียรายใหญ่ด้วยพฤติกรรมคนไทยที่หันมาช้อปปิ้งออนไลน์มากขึ้นทำสถิติติดอันดับโลกหลายครั้ง ขณะที่ปัจจุบันสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนกลายเป็นหนึ่งในสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งตลาดประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในปัจจัยที่ทำให้สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือจากราคาที่ถูกแล้ว บางนโยบายของรัฐไม่ว่าจะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) รวมไปถึงเรื่องภาษีที่อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติ แต่ในอีกมุมอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่เอื้อให้สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนทะลักเข้ามาในประเทศไทยได้ง่ายขึ้น สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความน่ากังวลมากกว่าการลงทุนธุรกิจจากต่างประเทศแบบเดิม ๆ อย่างประเทศญี่ปุ่นที่มักจะเข้ามาตั้งโรงงานผลิตต่าง ๆ ที่มักสร้างงานให้กับคนไทยด้วย แต่การลงทุนของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เข้ามาลงทุนโครงสร้างพื้นฐานดูเหมือนเป็นการใช้พื้นที่ของประเทศไทยมากกว่า ไม่ได้มีการลงทุนแบบตั้งโรงงานหรือมาสร้างเครื่องจักรใด ๆ ขณะเดียวกันก็เป็นการนำสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามากองไว้ในพื้นที่ที่เป็นเขตปลอดภาษีแล้วนำมาขายให้คนไทยต่ออีกที ดังนั้น สิ่งที่คุณประกอบการค้าต้องรู้ คือ ปัจจุบันกลุ่มสินค้าประเภทเดียวกัน ร้อยละ ๘๐ คือ คู่แข่งที่ไม่ได้อยู่ในประเทศ ดังนั้น ต้องหาช่องทางโดยตรงที่สามารถขายสินค้าให้กับลูกค้าส่วนใหญ่ธุรกิจที่ไปลงทุนเป็นโซเซียลมีเดีย ทั้งนี้ สิ่งที่น่าห่วง คือ สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนสตาร์ทอัพที่ลงทุนสินค้าใหม่จะแข่งขันลำบากต้องเจาะกลุ่มให้ชัดเจน ขณะเดียวกันภาครัฐควรมีมาตรการป้องกันสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ทะลักเข้ามา รวมถึงควรมีมาตรการกระตุ้นสตาร์ทอัพ

ในการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มช่องทางในระยะเริ่มลงทุน โดยการยกเว้นภาษีให้ผู้ค้ารายย่อย การทะลักเข้ามาของสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนทั้งแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย โดยทาง กระทรวงพาณิชย์ไม่มีมาตรการคุ้มครองสินค้าจากคนไทยเลย ภาครัฐต้องเข้ามาดูแลจะอย่างไร ให้ผู้ประกอบการมีเกราะป้องกัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการใดในการแก้ปัญหาสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ทะลักเข้ามาในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงพาณิชย์ มีแนวทางที่จะสนับสนุนมาตรฐานสินค้าไทยอย่างไร มีมาตรการแก้ปัญหา สินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีราคาถูก เข้ามาแข่งขันในตลาดประเทศไทยอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๕๖ ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กรุงเทพมหานคร
เรื่อง การทะลักเข้ามาของสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้าพเจ้า นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอตอบกระทู้ถาม
เรื่อง การทะลักเข้ามาของสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ตามที่ได้รับ
รายงานจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

คำตอบคำถามที่ ๑

๑. กระทรวงพาณิชย์สามารถกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและ/หรือบรรเทาปัญหาการทะลัก
เข้ามาของสินค้าจากต่างประเทศได้ โดยอาศัยอำนาจกฎหมาย ๒ ฉบับ ดังนี้

๑.๑ ภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า
พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
มีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการกำกับดูแลการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านสินค้า ในกรณีที่มี
ความจำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ อาทิ การห้ามนำเข้า
การขออนุญาตในการนำเข้า การกำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาด
น้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด ตลอดจนประเทศที่ส่งไป
หรือส่งมาซึ่งสินค้านั้นๆ หรือการขึ้นทะเบียนหรือมีหนังสือรับรองประกอบการนำเข้าตามมาตรการ
จัดระเบียบ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การกำหนดมาตรการดังกล่าวจะต้องผ่านการรับฟังความคิดเห็น
และพิจารณาผลกระทบอย่างรอบด้านจากผู้มีส่วนได้เสียและ/หรือคณะกรรมการที่กำกับดูแลแต่ละสินค้า
เพื่อไม่ให้ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศและความตกลงองค์การการค้าโลก (WTO)

๑.๒ ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๐
คณะกรรมการพิจารณามาตรการปกป้องซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน มีอำนาจ
กำหนดมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) เพื่อใช้คุ้มครอง
อุตสาหกรรมภายในของไทยที่ได้รับหรือมีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น
มากกว่าปกติ ด้วยการเก็บอากรเพิ่มเติม หรือการจำกัดปริมาณการนำเข้า หรือกำหนดมาตรการ
รูปแบบอื่น ๆ เพื่อลดหรือจำกัดปริมาณการนำเข้า อย่างไรก็ตาม การกำหนดมาตรการดังกล่าว
ต้องมีข้อมูลพิสูจน์ได้ว่าสินค้านำเข้าชนิดหรือประเภทนั้นจากทุกประเทศสร้างความเสียหาย
อย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในของไทยอย่างน้อย ๓ ปีซ้อนหลัง และเมื่อกำหนดมาตรการแล้ว
ต้องบังคับใช้กับสินค้านำเข้าที่มาจากทุกประเทศ ทั้งนี้ เพื่อลดการไหลทะลักของสินค้า และเปิดโอกาส
ให้อุตสาหกรรมภายในของไทยพัฒนาและปรับตัวให้แข่งขันได้ในช่วงที่ประเทศไทยมีการใช้มาตรการ
Safeguard

ทั้งนี้ กฎหมายตามข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒ ครอบคลุมการกำกับดูแลสินค้าทั้งที่จำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ (On-line) และผ่านหน้าร้านค้าตามปกติ (Off-line)

๒. นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์มีการจัดตั้งคณะกรรมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ของไทยให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยคณะกรรมการฯ ได้จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พิจารณาตามแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดย สศช. มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวแล้ว และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ ภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ได้บรรจุแนวทางที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนทะลักเข้ามาในไทย อาทิ (๑) การกำหนดให้กรมสรรพากรมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ ที่มีรายได้เกินกว่า ๑.๘ ล้านบาทต่อปี โดยมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔ (๒) การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบที่มาของสินค้านำเข้าจากต่างประเทศที่ซื้อผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน และสินค้านำเข้าด้วยวิธีปกติ และนำมาขายทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น (๓) มอบหมายให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

คำตอบคำถามที่ ๒

๑. กระทรวงพาณิชย์มีพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่เกี่ยวข้องกับ การกำหนดรายการสินค้าเกษตรที่ต้องมีมาตรฐานส่งออกที่แน่นอนและเหมาะสม มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานดังกล่าว รวมถึงการจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และขอใบรับรองมาตรฐานสินค้า อาทิ ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวโพด ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และแป้งมันสำปะหลัง เป็นต้น เพื่อป้องกันการปลอมปนเปลี่ยนแปลง หรือปรุงแต่งสินค้าที่ส่งออกไป เช่น ส่งสินค้าที่ผิดคุณภาพ ชนิด น้ำหนัก หรือปริมาณ หรือเจือปนวัตถุอื่นลงไป เป็นต้น และการบรรจุ หุ้มห่อ หรือผูกมัด ไม่ถูกต้องตามสภาพของสินค้า ทำให้สินค้าไทยขาดความนิยมเชื่อถือ ในต่างประเทศ เป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ

อย่างไรก็ดี ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ของไทยที่มีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้าและส่งออก ดังเช่น (๑) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (๒) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ (๓) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ทั้งนี้ สินค้าที่จำหน่ายในประเทศและสินค้านำเข้าจากต่างประเทศที่ซื้อผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ จะต้องผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานตามที่หน่วยงานดังกล่าวของไทยกำหนดไว้ด้วย

๒. นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม โดยต้องคุ้มครองผู้บริโภคและอุตสาหกรรมภายในที่เป็นหลักการสากลควบคู่ไปด้วยกัน